

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านตามทฤษฎีอภิปัญญากับการสอน
แบบปกติ ขอสรุปและอภิปรายผล ดังนี้ คือ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอน
อ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตาม
แนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีผลสัมฤทธิ์การอ่าน
ภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีเจตคติต่อการอ่าน
ภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบปกติ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป
ลพบุรี ที่เรียนรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ท 32101 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2549 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป
ลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่ม
อย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม แบ่งเป็นกลุ่ม
ทดลอง 1 ห้องเรียนจำนวน 35 คน โดยใช้การสอนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญาและกลุ่ม
ควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน โดยใช้การสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ
2. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการสอนอ่านตามแนวทฤษฎี อภิปัญญา จำนวน 12 แผน
3. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุมซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการสอนแบบปกติ จำนวน 12 แผน
4. แบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีลำดับขั้นการดำเนินการ ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้ว
2. ดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยทำการสอนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาเท่ากัน กลุ่มทดลองสอนด้วยการสอนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา กลุ่มควบคุมสอนด้วยการสอนแบบปกติ ตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยของแต่ละแบบ
3. เมื่อสิ้นสุดการวิจัยผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน(posttest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน และแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย
4. ตรวจสอบผลการทดสอบ แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยของนักเรียน ชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนแบบปกติ ด้วยสถิติที่ (t-test independent group)
2. เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญากับการสอนอ่านแบบปกติ ภายหลังจากทดลอง ด้วยสถิติที่ (t-test independent group)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา กับการสอนแบบปกติ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักเรียนชั้นต้นปีที่ 2 ของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนชั้นต้นปีที่ 2 ของกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา กับการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. นักเรียนชั้นต้นปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิลวรรณ สิทธิอาสา (2539) ธวัชพร หอมวงษ์ (2541) อภิวันท์ บัณฑิตศักดิ์ (2543) กิ่งแก้ว ป็องแก้ว (2545) จันทราวดี กองเงิน (2547) ที่ทำการศึกษานักเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา สำหรับสาเหตุที่ทำให้ผลการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาไทยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมของงานวิจัยครั้งนี้ เพราะเหตุผลต่อไปนี้

- 1.1 วิธีสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา เป็นวิธีสอนที่มีกระบวนการสอนมุ่งฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาการอ่านด้วยตนเอง โดยสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการอ่าน และวิธีการคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ใหู้้ตัวว่ากำลังจะอ่านอะไรและจะใช้วิธีการอ่านใดที่จะช่วยให้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วและแม่นยำ พร้อมทั้งสามารถประเมินผลการอ่านของตนเองได้ ซึ่งขั้นตอนในแต่ละขั้นจะส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดควบคู่ไปกับการอ่านตลอดเวลา ในระยะก่อนการทดลองผู้สอนจะจัดปฐมนิเทศเพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนและวิธีประเมินผลการเรียนรู้แล้วครูจะอธิบายและสาธิตการใช้กลวิธีการอ่าน โดยแจกเอกสารเกี่ยวกับวิธีการอ่าน ได้แก่ การอ่านชนิดต่างๆ เช่น การอ่านสำรวจ การอ่านเพื่อเจาะจงหารายละเอียด การอ่านซ้ำ การอ่านทบทวน ให้นักเรียนอ่านต่อจากนั้นครูจะสาธิต

วิธีการใช้กลวิธีในการอ่าน โดยครูจะอธิบายว่าขณะที่กำลังอ่านนั้น ครูกำลังคิดถึงอะไรอยู่ หรือกำลังใช้เหตุผล หรือกลวิธีใดมาประกอบการคิด เพื่อช่วยให้ทราบความหมายของคำศัพท์ ข้อความ หรือสำนวนภาษาที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจเรื่อง ที่อ่านคำอธิบายของครูจะเป็นการชี้แนะกระบวนการทางความคิด หรือกระบวนการอ่านให้นักเรียนเห็นชัดว่าผู้ที่อ่านเก่งนั้นมีวิธีคิดอย่างไร ผู้เรียนจะมองเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น และเห็นตัวอย่างการคิดที่ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 กระบวนการเรียนการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีความแตกต่างจากวิธีสอนอ่านแบบปกติ เพราะวิธีสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญานั้นเน้นที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมส่วนใหญ่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดผู้ปฏิบัติและแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ หรือให้คำปรึกษาเท่าที่จำเป็น แต่วิธีสอนอ่านตามปกติครูยังเน้นให้ครูเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมการเรียนการสอนโดยครูจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาให้นักเรียนก่อนแล้วจึงให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้และทำแบบฝึกหัด โดยให้นักเรียนหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านซึ่งมักจะเน้นให้นักการถามคำถามจากเรื่องเป็นการเน้นหาคำตอบมากกว่าวิธีสอนให้นักเรียนรู้ถึงวิธีการที่จะได้มาซึ่งคำตอบจากกระบวนการทางความคิดของตนเอง

จากเหตุผลดังกล่าวสรุปได้ว่าวิธีสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา เป็นวิธีสอนที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักอ่านที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้มีความสามารถในการตระหนักรู้ถึงความคิดและการควบคุมการคิดของตนเอง สามารถใช้กลวิธีในการอ่านต่างๆมาประกอบการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งจากการการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงกว่ากลุ่มควบคุม เป็นผลมาจากวิธีสอนที่เอื้อและกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความคิดตระหนักรู้ถึงกระบวนการความรู้และความคิดของตนเองและสามารถควบคุมการคิดของตนเอง จึงสามารถใช้เหตุผลต่างๆมาช่วยแก้ปัญหาจากการอ่านได้ดีกว่า ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนชั้นต้นปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิลวรรณ สิทธิอาษา (2539) ธวัชพร หอมวงษ์ (2541)กิ่งแก้ว ป้องแก้ว (2545) สาเหตุที่ทำให้เกิดผลเช่นนี้ คือ

2.1 วิธีสอนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา เป็นวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นระบบและส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดเพื่อที่จะรู้จักคิดด้วยตนเอง เพราะการอ่านเป็นทักษะที่ต้องอาศัยกระบวนการคิด กิจกรรมการเรียนการสอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็นแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง นักเรียนจะสามารถควบคุมการเรียนรู้และประเมินผลการอ่านได้ด้วยตนเอง วิธีการเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ทำให้

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน นอกจากนี้แล้วยังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านกับเจตคติต่อการอ่านว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรพรรณ บรรจงสวัสดิ์ (2533) สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2534) และนิลวรรณ สิทธิอาษา (2539) ที่ทำการศึกษาวิจัยและพบว่าผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้เช่นกัน

2.2 กิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา มีขั้นตอนการสอนที่เข้าใจ ชวนให้คิด ให้ติดตามอยู่ตลอดเวลา กระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการคิดจะต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งการสอนแบบปกติไม่มีลักษณะเช่นนี้ นักเรียนต้องอาศัยความสามารถของตนเองในการที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆให้ได้ดี นอกจากนี้แล้ว การที่นักเรียนตระหนักรู้ว่าตนเองจะเรียนรู้ได้อย่างไรในสถานการณ์ที่แตกต่างกันนั้น เป็นการเสริมแรงที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการเรียนการสอน ทำให้ผลการอ่านพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นได้

จากเหตุผลดังกล่าว สรุปได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาไทย เมื่อนักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้มีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยสูงขึ้น นักเรียนกลุ่มทดลองจึงมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 ครูควรเตรียมความพร้อมในการเรียนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญา คือ ครูควรจัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอน ได้แก่ รายการที่จะต้องค้นหาจากบทอ่านคำอธิบายเกี่ยวกับกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี คือวิธีที่ลงมือปฏิบัติจริง กับวิธีที่คิดทำอยู่ในใจ แบบบันทึกกลวิธีที่ใช้ในการอ่าน และแบบสำรวจความมั่นใจในการอ่านให้นักเรียนได้ศึกษามาก่อนล่วงหน้า เป็นการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการอ่านที่เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น และจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนราบรื่นและประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

1.2 ครูควรตระหนักอยู่เสมอว่า วิธีสอนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญาเป็นวิธีที่สอนฝึกฝนการคิด ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำได้ไม่ถนัด ดังนั้นการสอนจึงควรมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป และมุ่งประเด็นไปที่วิธีการคิดหรือวิธีการแก้ปัญหา เน้นหนักที่กระบวนการคิดแบบมีเหตุผลมากกว่าเน้นเนื้อหาหรือผลจากการอ่าน

1.3 เนื้อหาหรือบทอ่านที่นำมาฝึก ควรมีขนาดสั้น เป็นเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคย และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียน และจะเป็นพื้นฐานที่จะส่งผลให้นักเรียนสนใจ จนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่านได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการสอนแบบอภิปัญญาแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อศึกษาถึงผลการสอนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยวิธีสอนตามแนวอภิปัญญากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความสนใจในการอ่าน ความรับผิดชอบในการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหาเพื่อศึกษาว่าตัวแปรตามข้อใดส่งผลดีต่อวิธีสอนมากที่สุด

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยวิธีสอนตามแนวทฤษฎีอภิปัญญาแก่นักเรียนที่มีสติปัญญาสูง กลาง ต่ำ เพื่อศึกษาถึงผลการสอนว่าสามารถใช้ได้เหมาะสมกับนักเรียนในระดับสติปัญญาใดบ้าง